

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

13. De Eo, qui cognovit confanguineam uxoris suæ vel sponsæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

Nec obstat, quod ex post facto per emancipationem aut mortem adoptantis possit hoc impedimentum cessare, non enim propterea matrimonium ab initio nulliter contractum convalescet, nisi novus consensus accedat; habet enim hic locum regula, quod ab initio nullum est, tractu temporis convalescere non potest. *c. non firmatur. 18. de Regulis Juris in 6.* sicut si in alio impedimento dispensatio impetretur, postquam matrimonium jam contractum est.

Verum si filia emancipata, adoptio post mortem adoptantis aut emancipationem adoptati finita, aut si filia naturalis tantum, id est, illegitima, adeoque nunquam in potestate patris fuerit, matrimonium cum ea valide contrahetur. *l. per adoptionem. 17. §. l. 55. §. 1. ff. de Ritu nuptiar. c. unie. h. t.*

Inter ipsos adoptatos ab eodem patre matrimonium non reperitur aliqua lege expressè prohibuitum. Unde quidam probabiliter docent, posse filium adoptatum ducere filiam adoptatam, quia impedimenta dirimentia, cum sint odiosa & restringenda, sine textu expresso etiam ex paritate rationis non sunt facile constituenda. *Sanch. d. l. n. 28. Zoes. h. t. n. 6.*

6 Postremo ex hæcenus dictis facile colligitur non statim censeri aliquem adoptatum & legaliter cognatum, si forsan ex misericordia in defectu propriorum parentum tanquam filius alimentetur, nisi solemnitates juris interveniant, videlicet ut arrogans 18. annis sit major arrogato, ut si impubes sit arrogatus, causæ cognitio adhibeatur, an expediat pupillo arrogatio, ut auctoritas principis accedat, & alia, quæ præscribuntur, *in §. cum autem. 3. Inst. de Adopt. §. l. 2. §. l. final. C. eod.*

7 Deinde quamvis in Germania unio prolium (En Kindtschafft oder Erbverbi Deurung) species sit adoptionis, ejusdemque solemnitates requirat teste *Gail. Lib. 2. ob-*

serv. 125. n. 6. §. 8. Nihilominus vix puto, exinde non nasci impedimentum legalis cognationis: quia, ut prædictum, unio omnis adoptio causal impedimentum, legalis unio non tam fit propter maiorem conjunctionem personarum, quam propter maiorem, ut diversorum matrimoniorum, ut liberi aequaliter in bonis tam paternis, quam maternis succedant. Quare si vidua ducatur viduam, & ambo jam prius ex alio matrimonio habeant liberos, quos deinde conjunctionem jungant, non obstante conjunctione adhuc inter eos matrimonium poterit, cum enim hæc unio prolium, ut jure scripto incognita; & tantum de consuetudine introducta, leges nihil de consuetudine introducere, sine textu autem expresso constituerunt, sine textu autem expresso aliquod impedimentum statueret, non conveniens videretur. *Aust. consuetud. de Triente & Sem. 58.*

TITULUS XIII.
De eo, qui cognovit consanguineam uxoris sue vel sponsæ.

SUMMARIUM.

1. Quid Incestus?
2. Superveniente post matrimonium solennitate per copulam incestus non periturus, quæsi perdit sui cognati dicitur.
3. Pœna incestus non extenditur ad incestum in propria consanguinitate commissum.
4. Textus contrarii explicatur.
5. Incestus etiam post mortem uxoris committitur, nexas habet constituta pœna.
6. Incestus commissus ultra secundam gradum habet annexam illam pœnam.
7. Ut incestus in reatu pœna, copula dicitur permissa.
8. Pœna incestus non extenditur ad peccatum cogitatum spiritibus.
9. Confessorius non tenetur movere incestum, si vincibiliter ignoraverit sui cognati.
10. Sponsus committitur peccatum cum cognata sponsæ, & ostendit impedimentum dirimentum.

In hoc titulo agitur de Incestu, ex quo oritur *Impedimentum impediens* matrimonii, & ratione affinitatis etiam *diminens*, de quo]

Notandum I. Si post matrimonium rati vel consummatum affinitas superveniat, ut si vir consanguineam suae uxoris cognoscat, vel e contra uxor cum consanguineo mariti peccet, tunc matrimonium quidem nec quoad vinculum, nec quoad cohabitationem dissolvitur, ille tamen, cujus culpa orta est affinitas, nunquam amplius poterit petere debitum conjugale, sed tantum parti innocenti, si exigat, reddere, c. 4. §. 10. h. tit. Item mortuo conjugate innoce nullum aliud matrimonium licite contrahere poterit, valebit tamen, si de facto contractum fuerit, c. 1. eodem tit. sed haec posterior poena, sicut & alia multa impedimenta videntur in desuetudinem abiisse, vel libere, ut aliqui putant, per dispensationem Episcopi tolli possunt.

Notandum II. Quamvis nonnulla existimant, aliquem incestum etiam cum proprio consanguineo committi habere praedictas poenas annexas, eo quod gravior sit incestus cum consanguinea, quam cum affine; est Text. in c. si quis viduam. 20. caus. 31. q. 7. §. c. qui propinquam. 4. causa 35. §. 1. absolute prohibent incestuosum matrimonium. Nihilominus verius videtur, enumeratas poenas juxta Rubricam hujus tit. specialiter tantum illis inflictas esse, qui cum consanguineis conjugis incestum committunt, adeoque tanquam odia extendenda non esse. Neque id rarum est, ut jura in determinandis poenis non tam ad gravitatem delicti, quam ad coequentiam frequentiam & periculum respiciant, arg. textus notabilis in l. 1. ff. de Abiis. Soler autem semper majus esse periculum, ne peccatum in consanguineo conjugis, quam proprios com-

mittatur. Textus vero supra allegati, & si qui sunt alij similes vel secundum dictam rubricam explicandi sunt, vel in eum sensum, quod inter ipsos incestuosos matrimonium consistere non possit, Sanch. l. 7. dist. 15. num. 16.

Notandum III. Incestum cum consanguinea uxoris etiam post mortem perpetratum punire poenis supra dictis, ut aperte decilum est in cap. transmissio. 4. hoc tit. & ibi notant Bonac. & Barb. ac alij Canonistae communiter contra quosdam contrarium sentientes.

Notandum IV. Cum hodie juxta Trid. sess. 24. de Resor. matrim. c. 4. non extendatur impedimentum affinitatis ex copula illicita ultra secundum gradum, ideo, si quis cognovisset consanguineam uxoris ultra secundum gradum, non privaretur jure petendi debiti, etsi cum consanguinea sponse id fecisset, adhuc cum sponse matrimonium contrahere posset & deberet.

Notandum V. Quod copula cum consanguinea uxoris debeat esse completa, & non tantum attentata, vel imperfecta. Item cum haec constitutio sit poenalis, debet esse copula in ordine ad hanc poenam promerendam culpabilis, & formaliter incestuosa, adeoque non sufficeret copula metu extorta saltem respectu illius, qui metum passus est, neque copula, quam quis habuit cum ea, quam consanguineam inter secundum gradum esse ignoravit.

Notandum VI. Quod constitutio hujus tituli tanquam poenalis non sit extendenda ad eos, qui peccant cum cognatis spiritualibus vel legalibus conjugis v. g. cum patrino vel patrino ejusdem: loquitur enim constitutio de consanguineis uxoris, adeoque naturaliter cognatis, non de alijs.

Notandum VII. Quod confessarius non teneatur monere incestuosum de obligatione ab-

ne abstinendi à petitione debiti, si in bona fide sit, & istam obligationem invincibiliter ignorat, ac simul addit periculum incontinentiæ & transgressionis, quia aliàs, qui priùs propter bonam fidem non peccavit, jam exponeretur periculo peccandi. Quòd si de facto monitus sit inculpatus, vel de se non ignoret; propter aetatem tamen vel alia de causa abstinere non possit, Episcopo dispensare concessum est, ut ex communi praxi docet Sanch. *lib. 8. disput. 11. n. 13.*

10 *Notandum est denique uti,* si sponsus suæ sponsæ sororem vel aliam consanguineam cognoscat, hoc ipso nascatur impedimentum dirimens affinitatis, ita ut sponsa matrimonium absque dispensatione amplius consistere non possit, damnum tamen sponsæ ex tali delicto illatum sponsus resarcire debet, per pecuniariam compensationem, vel certè dispensationem impetrare.

TITULUS XIV.

De Consanguinitate & Affinitate.

§. I.

De Consanguinitate.

SUMMARIUM.

1. Quid sit consanguinitas?
2. Propugnatur definitio à D. Thoma data.
3. Explicantur nomina Consanguinitatem exprimentia.
4. Etiam ex copula illicita nascitur Impedimentum consanguinitatis.
5. Explicatur Consanguinitas.
6. Linea quid & quomplex.
7. Regula pro Consanguinitate.
8. Regula Iuris Civili: circa consanguinitatem.
9. In quibus lineis, & qualiter matrimonium dirimatur?
10. Ad quatum gradum extendatur Impedimentum Consanguinitatis?

Consanguinitas secundum nomenclaturam thymologiam dicitur, quasi sanguinis unio, & consanguineus, qui ab eodem sanguine descendunt.

Definit autem consanguinitatem D. Thoma in 4. p. dist. 40. q. unic. n. 1. quod in Vinculum personarum ab eodem sanguine descendentium, carnali propagatione tractum.

Non desunt, quibus duplicem huius definitio, autem enim, exinde sequi, omnes homines esse consanguineos, eo quod omnes ab uno stipite, scilicet Adamo, descendunt. Verùm 3. verba D. Th. acceptata de se moraliter, & intelligi de stirpe magis propinquo, cuius generationis gradus numerari & distingui possunt, consanguinitas in descendentibus perseveret. Quoniam enim virtus Adam in omnibus descendentibus perseveret secundum similitudinem specificam, scilicet humanitatem, non tamen perseverat secundum qualitates carnis, & familiae proprias, & sic secundum similitudinem individuum, juxta quum utriusque parentes assimilant sibi prolem, quae utriusque imaginem complexionisque ac morum figuram refert: nam virtus paterna non habet dum totam suam perfectionem diffusam in filios, sed quo in plures generationes descendentes derivatur, eo debilior accipitur, & inferior redditur, ut tandem cum ipsa ratio consanguinitatis evanescat, sicut loquitur Iud. in c. unie. caus. 35. q. 4.

Sunt autem consanguinei alij ex parte patris, qui in jure dicuntur agnati, & nobiscum nomen ac gentilitatis impugnant, alij ex persona matris consanguinei, speciali nomine cognati nominantur, quibus generaliter etiam aliquando agnati dicuntur, cum cognatio sit generaliter agnationem & cognationem in similitudinem milititer si duo fratres eundem patrem